

Oran ve Orantı — Deneme

KPSS AI Coach · 07.09.2026 · 10 soru

1. a ve b pozitif sayıları için $a \cdot b = 144$ olduğuna göre $a = 18$ iken b kaçtır?

- A) 6
- B) 8
- C) 10
- D) 12
- E) 16

Mert'in aldığı bir montun etiket fiyatı 240 TL'dir. Mağaza önce yüzde 15 indirim yapmış, ardından indirimli fiyat üzerinden yüzde 10 artış uygulamıştır.

2. Buna göre montun son satış fiyatı kaç TL'dir?

- A) 220,40
- B) 224,40
- C) 226,40
- D) 228,00
- E) 230,40

Bir dikdörtgenin kısa kenarının uzun kenarına oranı $3/5$ 'tir. Bu dikdörtgenin çevresi 64 cm olduğuna göre alanı hesaplanacaktır.

3. Buna göre dikdörtgenin alanı kaç santimetrekaredir?

- A) 220
- B) 228
- C) 236
- D) 240
- E) 248

4. 7 defterin toplam fiyatı 154 TL olduğuna göre aynı birim fiyattan 12 defter kaç TL'dir?

- A) 242
- B) 252
- C) 264
- D) 276
- E) 288

Derya'nın yönettiği bir ekipte 8 işçi, bir işi 18 günde tamamlayacak şekilde çalışmaya başlamıştır. İşçilerin tamamı 6 gün çalıştıktan sonra 2 işçi ekipten ayrılmış ve kalan iş, aynı verimle çalışan işçiler tarafından sürdürülmüştür.

5. Buna göre kalan işin tamamlanması kaç gün sürer?

- A) 12 gün
- B) 14 gün
- C) 16 gün
- D) 18 gün
- E) 20 gün

6. x ve y pozitif tam sayıları için $x:y = 3:5$ ve $x + y = 64$ olduğuna göre, y kaçtır?

- A) 24
- B) 32
- C) 36
- D) 40
- E) 48

Mert ile Selin'in yaşları 3:5 oranındadır. İkisinin yaşları toplamı 32 olduğuna göre Selin'in yaşı hesaplanacaktır.

7. Buna göre Selin kaç yaşındadır?

- A) 12
- B) 15
- C) 18
- D) 20
- E) 24

8. x ve y pozitif reel sayılar olup $x/y = 3/5$ ve $x + y = 64$ olduğuna göre, x kaçtır?

- A) 22
- B) 24
- C) 26
- D) 30
- E) 32

9. x ve y pozitif tam sayıları ters orantılıdır. x = 6 iken y = 20 olduğuna göre, x = 10 olduğunda y kaçtır?

- A) 10
- B) 12
- C) 16
- D) 24
- E) 30

10. a ve b pozitif tam sayıları doğru orantılıdır. $a = 8$ iken $b = 14$ olduğuna göre, $a = 20$ olduğunda b kaçtır?

A) 28

B) 32

C) 35

D) 40

E) 45

Cevap Anahtarı

1. B

2. B

3. D

4. C

5. C

6. D

7. D

8. B

9. B

10. C

Çözümler

- 1.** Çarpım sabit olduğundan $18 \cdot b = 144$ yazılır. Her iki taraf 18'e bölüldüğünde $b = 8$ bulunur; 12 seçeneği sabit çarpımı korumayan bir sonuçtur.
- 2.** İndirimli fiyat $240 \cdot 0,85 = 204$ TL'dir. Artış bu yeni tabana uygulanır ve $204 \cdot 1,10 = 224,40$ TL bulunur. 240 üzerinden doğrudan yüzde 10 artış yapmak 228 TL sonucunu verir; bu, yanlış taban kullanımıdır.
- 3.** Kenarlar $3k$ ve $5k$ alınır. Çevre $2(3k + 5k) = 64$ olduğundan $k = 4$ bulunur; kenarlar 12 ve 20 cm, alan ise 240 cm^2 olur. 228 seçeneği çevre denkleminde toplam yerine fark kullanılmasıyla elde edilebilir.
- 4.** Defter sayısı ile toplam fiyat doğru orantılıdır. Bir defterin fiyatı $154/7 = 22$ TL olduğundan 12 defterin fiyatı $12 \cdot 22 = 264$ TL olur. 252 seçeneği birim fiyatı 21 TL kabul etme hatasına karşılık gelir.
- 5.** İş miktarı işçi-gün cinsinden $8 \times 18 = 144$ birimdir. İlk 6 günde $8 \times 6 = 48$ birim iş yapılır; kalan 96 birim iş, 6 işçiyle $96 \div 6 = 16$ günde tamamlanır. 12 gün, ayrılan işçilerin etkisini dikkate almadan kalan sürenin doğrudan alınmasıyla elde edilir.
- 6.** Oran toplamı $3 + 5 = 8$ olduğundan birim oran $64/8 = 8$ bulunur. y , beş birim oran olduğuna göre $5 \times 8 = 40$ olur. 32, oranların yer değiştirilmesiyle; 24 ise x değerinin hesaplanmasıyla elde edilir.
- 7.** Yaşların toplamındaki birim sayısı $3 + 5 = 8$ 'dir. Bir birim yaş $32/8 = 4$ olduğundan Selin'in yaşı $5 \times 4 = 20$ bulunur. 12, Mert'in yaşını; 24 ise toplamı yanlış birim sayısına bölme sonucunu temsil eder.
- 8.** x ve y , 3 ve 5 ile aynı katsayı üzerinden yazılır: $x = 3k$ ve $y = 5k$. Buradan $8k = 64$, $k = 8$ ve $x = 24$ bulunur. 30 değeri, toplam katsayı olan 8 yerine farklı bir payda kullanılmasıyla oluşan tipik oran kurma hatasının sonucudur.
- 9.** Ters orantıda iki durumdaki değişken çarpımları eşittir. Bu nedenle $6 \cdot 20 = 10 \cdot y$ yazılır ve $y = 12$ bulunur. 10 değeri, çarpım sabitini yeni x değerine bölmeme hatasından kaynaklanır.
- 10.** Doğru orantıda iki durumdaki oranlar eşittir. Bu nedenle $14 / 8 = b / 20$ yazılır; buradan $b = 14 \cdot 20 / 8 = 35$ elde edilir. 28 değeri, yeni a değerini eski b değeriyle doğrudan çarpan hatalı yaklaşımdan doğar.